

Քննարկված է՝
Հյուսիսային համալսարանի
բժշկական քոլեջի
Մանկավարժական խորհրդի նիստում՝
2023 թ. դեկտեմբերի «26»-ի
որոշմամբ (արձ. №7)
Տնօրեն Ա. Սարգսյան

Հաստատված է՝
Հյուսիսային համալսարանի
Գիտխորհրդի նիստում՝
2024թ. հունվարի «17»-ի
որոշմամբ (արձ. №3)
Ռեկտոր Մ.Մակիչյան

ՀՅՈՒՄԻՍԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵՋ

«ԱՏԱՄՆԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԳՈՐԾ»

0911.01.5

մասնագիտությամբ շնորհվող ատամնատեխնիկ 0911.01.01.5 որակավորում

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

2024 թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	<i>ՀՅՈՒՄԻՄԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶ</i>
ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	<i>Ատամնատեխնիկական գործ</i>
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԹՎԱՆԻՇԸ	<i>0911.01.5</i>
ՇՆՈՐՀՎՈՂ ՈՐԱԿԱՎՈՐՈՒՄԸ	<i>Կրթական ծրագիրը թույլ է տալիս պատրաստել մասնագետ՝ ատամնատեխնիկ</i>
ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ	<i>Առկա</i>
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ	<i>Առկա՝ հիմնական կրթության հիմքով 3 տարի Միջնակարգ կրթության հիմքով 2 տարի</i>
ԾԱՆՐԱԲԵՌՆԱՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ	<i>Միջնակարգ կրթության հիմքով նվազագույն ծավալը 2736 ժամ է ,առավելագույն ծավալը 4428 ժամ, հիմնական կրթության հիմքով ուսումնառության տևողությունը ավելանում է 52 շաբաթով:</i>
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԼԵԶՈՒՆ	<i>Հայերեն</i>
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՈՂ՝	<i>Մարգարյան Արմինե /քոլեջի տնօրեն / Կարապետյան Արմինե /մեթոդիստ/</i>

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընդհանուր դրույթներ

1.1. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի հիմնավորումը*

1.2. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի մշակման համար անհրաժեշտ նորմատիվ փաստաթղթերը*

1.3. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նպատակը*

1.4. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի մշակման սկզբունքները*

1.5. «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության ուսուցման ձևը /առկա/դիմորդին ներկայացվող պահանջները:*

2. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի շրջանավարտի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը /ոլորտները, ձևերը, օբյեկտները, խնդիրները/*

2.1. Շրջանավարտի մասնագիտական գործունեության ոլորտը

2.2. Շրջանավարտի մասնագիտական գործունեության օբյեկտները

2.3. Շրջանավարտի մասնագիտական գործունեության ձևերը

2.4. Շրջանավարտի մասնագիտական գործունեության խնդիրները

2.5. Շրջանավարտի շարունակական կրթության հնարավորությունը

3. «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտական կրթության վերջնարդյունքները, նրանց համապատասխանությունը ՈԱՇ-ին և կրթական չափորոշիչներին*

4. «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտական ծրագրի ակնկալվող կրթական վերջնարդյունքների և այն ձևավորող առարկայացանկի համապատասխանությունն ու կապը /քարտեզագրում/:*

5. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդները*

6. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները /մարդկային, /տեղեկատվական, նյութատեխնիկական, ուսումնամեթոդական, ֆինանսական/*

7. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի մասնագետ պատրաստման կրթական ծրագրի իրականացման ընթացքում ուսումնական պրոցեսի բովանդակությունը և կազմակերպումը կարգավորող փաստաթղթեր՝*

7.1. Ուսումնական պրոցեսի ժամանակացույց

7.2. Դասընթացների առարկայական ծրագրեր

7.3. Ուսումնական պլան

8. *Պրակտիկաներ:*

9. *Ամփոփիչ ատեստավորում:*

1. Ընդհանուր դրույթներ

Երևանի Հյուսիսային համալսարանի բժշկական քոլեջի կողմից իրականացվող միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը* փաստաթղթերի փաթեթ է, որը մշակվել և հաստատվել է բժշկական քոլեջի առաքելությանը համապատասխան միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնելու համար:

«Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությամբ «Ատամնատեխնիկ» որակավորման ընդհանուր և մասնագիտական պատրաստվածության որակը ապահովում է մասնագիտական կրթական ծրագիրը, որը կարգավորում է ամբողջ ուսումնական գործնթացը: Այն հստակեցնում է նպատակը, ձևակերպում ակնկալվող արդյունքները և դրանց համապատասխան մշակում ուսուցման և գնահատման մեթոդաբանությունը: Մասնագիտական կրթական ծրագրում գետեղված են նաև ուսումնական պլանը, դասընթացների առարկայական ծրագրերը, ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների ծրագրերը, դրանց իրականացման ժամանակացույցը և անհրաժեշտ նյութատեխնիկական ու ուսումնամեթոդական ապահովվածությանը վերաբերող պահանջները: Այն ներառում է նաև պրոֆեսորադասախոսական կազմին ներկայացվող հիմնական պահանջներն ու շրջանավարտի մասնագիտական պատրաստվածության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

1.1 Մասնագիտության կրթական ծրագրի հիմնավորումը

Արդի հասարակության զարգացման առաջանցիկ տեմպին այլևս չի բավարարում միայն դիպլոմավորված մասնագետը: Այսօրվա աշխատաշուկան կարիք ունի մրցունակ, իր պահանջները բավարարող, ոչ միայն բարձրորակ գիտելիքներ ունեցող, այլև այդ գիտելիքները հմտորեն կիրառող մասնագետների: Ուստի «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտության շրջանավարտը կարող է զբաղվածություն գտնել իր մասնագիտությամբ, եթե իր աշխատանքին մոտենում է գիտակցելով իր դերը և անելիքը, օժտված է մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողություններով, ունի հաղորդակցական բարձր մշակույթ, ունի որոշակի փոփոխվող իրավիճակներում առաջացած խնդիրներին մասնագիտական տիպային և այլընտրանքային լուծումներ առաջարկելու կարողություն, զինված է տեսական և գործնական գիտելիքներով: Բնականաբար այսօրինակ կրթություն ապահովելու համար ուսուցման միայն ավանդական մեթոդները բավարար լինել չեն կարող և Հյուսիսային համալսարանի բժշկական քոլեջում բոլոր պայմանները ստեղծված են ուսուցման ժամանակակից մեթոդների կիրառմամբ համագործակցային ուսուցում կազմակերպելու համար: Այս նպատակով ՄՈՒՀ-ն առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձնում ուսանողակենտրոն միջավայրի ստեղծմանը: Միանգամայն հասկանալի է, որ ստացած կրթությունը, որքան էլ այն կատարյալ լինի չի կարող դիմակայել աշխատաշուկայի նետած նորանոր մարտահրավերներին, ուստի շրջանավարտի առջև դրվում է շարունակական կրթության պարտավորությունը:

Այսպիսով, «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագիրը մշակելիս կարևորվում է քոլեջի առաքելությունն ու ժամանակակից աշխատաշուկայի պահանջները, որոնք պարտադրում են իրականացնել՝

- ուսանողակենտրոն միջավայրի ապահովում,
- ուսուցմանը համապատասխան վերջնարդյունքների ձևավորում,
- տեսական և գործնական բաղադրիչների փոխկապակցվածություն,
- համապատասխան ռեսուրսների տրամադրում:

1.2 Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի մշակման համար անհրաժեշտ նորմատիվ փաստաթղթերը*

«Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագիրը մշակելու համար ուսումնասիրվել են արտաքին հղման հետևյալ աղբյուրները՝

- ՀՀ օրենքը կրթության մասին (ընդունվել է 14.04.1999թ.),
- ՀՀ օրենքը նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) եվ միջին մասնագիտական կրթության մասին (ընդունվել է 08.07. 2005թ.)
- ՀՀ օրենքը հանրակրթության մասին (ընդունվել է 10.07.2009թ.)
- ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակը (ՀՀ կառավարության 07 հուլիսի 2016 թվականի N 714-Ն որոշում)
- Հյուսիսային համալսարանի բժշկական քոլեջի 2016-2020թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագիր:
- ՀՀ օրենքը պետական ոչ առեվտրային կազմակերպությունների մասին (ընդունվել է 23.10.2001թ.)
- Միջին մասնագիտական կրթության 0913.02.5 «Քույրական գործ » մասնագիտության 0913.02.01.5 «բուժքույր/բուժեղբայր» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչ (ընդունվել է 11.01.2021)

1.3 Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նպատակը*

Հյուսիսային համալսարանի բժշկական քոլեջի «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտության կրթական ծրագիրը միասնական, ամբողջական, աստիճանակարգված համակարգ է, որի նպատակն է՝

- ՀՈԱՇ-ի 2017թ-ի 5-րդ մակարդակի բնութագրիչներին համապատասխան բարձրորակ կադրեր պատրաստելը «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտության գծով,
- քոլեջի առաքելությանը համապատասխան՝ գործունեություն իրականացնելու ունակ կադրեր պատրաստելը,
- աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան՝ ստացած գիտելիքները մասնագիտական ոլորտում կիրառելու կարողություն ունեցող կադրեր պատրաստելը:

1.4 Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի մշակման սկզբունքները* Մասնագիտության կրթական ծրագիրը կազմելու հիմքում ընկած են հետևյալ սկզբունքները.

1) **Համակարգվածություն.** ենթադրում է, ատամնատեխնիկական գործ մասնագիտության բաղադրիչները (առարկաները) ուսումնասիրել ոչ միայն առանձին-առանձին, այլ համակարգված մի ամբողջական ծրագրի սահմաններում: Այսպիսի մոտեցման դեպքում մեկ ընդհանուր համակարգում միավորվում են տարբեր դասընթացներ և բացահայտվում է վերջիններիս փոխադասմանավորվածությունը:

2) **Կրթության ակադեմիականություն.** ներառում է ատամնատեխնիկական գործ մասնագիտության ժամանակային և տարածական գործոնները:

3) **Գիտականություն.** Ատամնատեխնիկական գործ մասնագիտության ուսուցումը կազմակերպվում է վերլուծական, կառուցվածքային, գործնական հմտությունների /սիմուլյացիոն հմտություններ/, տիպաբանական մեթոդների կիրառմամբ և համադրությամբ:

4) **Կրթության շարունակականություն.** անհերքելի է, որ գիտելիքը սահման չունի. մասնագիտական գիտելիքներն ու կարողությունները կատարելագործվում են ամբողջ կյանքի ընթացքում:

5) **Հաջորդականություն,** առանց որի հնարավոր չէ համակարգված գիտելիքներ ապահովել:

1.5 «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության ուսուցման ձևը /առկա / դիմորդին ներկայացվող պահանջները:*

Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի* յուրացման նորմատիվային ժամկետները.

- միջնակարգ կրթության հիմքով 2 տարի՝ ուսուցման ձևը՝ առկա,
- հիմնական կրթության հիմքով 3 տարի՝ ուսուցման ձևը՝ առկա:

«Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությամբ միջին մասնագետ պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրի աշխատածավալը միջնակարգ կրթության հիմքով նվազագույն ծավալը 2736 ժամ է ,առավելագույն ծավալը 4428 ժամ, հիմնական կրթության հիմքով ուսումնառության տևողությունը ավելանում է 52 շաբաթով:

Դիմորդներին ներկայացվող պահանջները կարգավորվում են հետևյալ փաստաթղթերով՝

- ՀՀ նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) եվ միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգ (հաստատված է ՀՀ կառավարության 2010թ. մայիսի 11-ի 597- Ն որոշմամբ),
- Միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում սովորողների տեղափոխման կարգ Ուսանողների (ունկնդիրների) մեկ մասնագիտական ուսումնական հաստատությունից այլ ուսումնական հաստատություն տեղափոխման կարգը հաստատելու մասին 1 հոկտեմբերի 2010 թ. N 1455-Ն

- Մեկից ավելի արհեստագործական եվ միջին մասնագիտական կրթություն ստանալու կարգը հաստատելու մասին 12 մարտի 2011 թ. N 194-Ն

2. Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի* շրջանավարտի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը /ոլորտները, ձևերը, օբյեկտները, խնդիրները/

Կրթական ծրագիրը թույլ է տալիս պատրաստել մասնագետ ատամնատեխնիկ որակավորմամբ:

«Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությունը առնչվում է

Առողջապահության բնագավառին

Աշխատատեղի նախապատրաստում և անհարժեշտ աշխատանքային միջավայրի, միջոցների ապահովում՝

- անշարժ ատամնապրոթեզների պատրաստում և թերությունների շտկում
- շարժական ատամնապրոթեզների պատրաստում և վերանորոգում
- կլամերների կամ ատաչմենթային ֆիքսացիայի համակարգով բյուգելային պրոթեզների պատրաստում, թերությունների շտկում, վերանորոգում
- օրթոդոնտիկ ապարատների պատրաստում
- դիմաձնոտային պրոթեզների պատրաստում
- ձուլման գործ և գոդման տեխնիկա

Մասնագիտության գործունեության ոլորտները

Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» *մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի* շրջանավարտը *ՄՈՒՀ-ն ավարտելուց անմիջապես հետո կարող է զբաղեցնել հետևյալ պաշտոնները .*

- ա) անշարժ պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- բ) շարժական պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- գ) բյուգելային պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- դ) դիմաձնոտային պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- ե) օրթոդոնտիկ ապարատներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- զ) ձուլման աշխատանքների իրականացնող ատամնատեխնիկ

Մասնագիտական գործունեության օբյեկտները և կարերիայի աճի հնարավորությունները.

- ա) ատամնատեխնիկական լաբորատորիա
- բ) ձուլարան
- գ) ատամնաբուժարան

Կարերիայի աճի հնարավորությունները

Քուլեջի շրջանավարտը *ՄՈՒՀ-ն* ավարտելուց հետո կարող է ուսումը շարունակել բուհում՝ ոլորտային, ինչպես նաև ցանկացած մասնագիտությամբ: Բացի այդ ուսումնական ծրագրի

վերջնարդյունքները համահունչ են ՈԱՇ-ին, որը թույլ է տալիս ուսումը շարունակելու և ստանալու բակալավրի կրթական որակավորում:

2.1 Մասնագիտական գործունեության ձևերը

Միջին մասնագիտական կրթության «Ատամնատեխնիկական գործ» ***մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացնել մասնագիտական գործունեության հետընթաց տեսակները.***

- ա) անշարժ պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- բ) շարժական պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- գ) բյուգելային պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- դ) դիմաձնոտային պրոթեզներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- ե) օրթոդոնտիկ ապարատներ պատրաստող ատամնատեխնիկ
- զ) ձուլման աշխատանքների իրականացնող ատամնատեխնիկ

2.2 Մասնագիտական գործունեության խնդիրները

Սովորողներին զինել.

- ա) ընդհանուր զարգացում ապահովող գիտելիքներով
- բ) ընդհանուր հումանիտար գիտելիքներ,
- գ) սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքներով
- դ) ընդհանուր բնագիտական գիտելիքներով
- ե) ընդհանուր մասնագիտական գիտելիքներով
- զ) հատուկ մասնագիտական գիտելիքներով

Ձևավորել ու զարգացնել սովորողների.

- ա) առանցքային /գործնական/ հմտություններ
- բ) աշխարհայացքը
- գ) հասարակական վարքը

Դաստիարակել համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացած աշխարհայացք ունեցող քաղաքացի:

2.5 Շրջանավարտի կրթությունը շարունակելու հնարավորությունը

«Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությամբ միջին մասնագիտական կրթության հիմնական կրթական ծրագիրը յուրացրած շրջանավարտը պատրաստ է կրթությունը շարունակել.

- ստանալու բակալավրի որակավորման աստիճան

ՄՈՒՀ-ի գործունեության դադարեցման դեպքում սովորողների շահերի պաշտպանությունը

Սովորողների շահերի պաշտպանությունը ներկայացված է Հյուսիսային համալսարանի ռեկտորի՝ «Ուսանողների շահերի պաշտպանության երաշխիքների հրապարակայնությունն ապահովելու նպատակով հանձնարարականով» (23.02.2017թ.), որտեղ հստակ ներկայացված են ՄՈՒՀ-ի գործունեության դադարեցման դեպքում ուսանողների շահերի պաշտպանության միջոցները, երբ.

- քոլեջը վերակազմավորվում է,
- քոլեջը լուծարվում է,
- կասեցվում է քոլեջի կրթական գործունեության լիցենզիան:

3. «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտական կրթության վերջնարդյունքները, նրանց համապատասխանությունը ՈԱՇ-ին և կրթական չափորոշիչներին

Ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է.

- իմանա ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնականն նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները
- տիրապետի հայոց լեզվին
- կարողանա հաղորդակցվի առնվազն երկու օտար լեզուներով
- տիրապետի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին
- գիտելիքներ ունենա ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի վերաբերյալ
- ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ
- ցուցաբերի կիրառական տնտեսագիտության հիմնադրույթների, մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքների, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունների իմացություն
- իմանա էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությունը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթները
- պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տիրապետի առաջին օգնության ցուցաբերման միջոցառումների ծավալին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցները

- տիրապետի իր գործունեության ընթացքում նորմատիվ իրավական փաստաթղթերից օգտվելու հմտությունների
- ձգտի բարձրացնել ինքնագարգացման, որակավորման և վարպետության աստիճանը
- տիրապետի սեփական արժանիքներն ու թերությունները քննադատաբար գնահատելու, այդ արժանիքները զարգացնելու ուղիներ ու միջոցներ գտնելու, իսկ թերությունները չեզոքացնելու կարողություններին
- գիտակցի իր մասնագիտական գործունեության հասարակական նշանակությունն ու կարևորությունը

Մասնագիտական բնագավառում պետք է.

- ✓ Ունենա մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքներ
- ✓ Դրսևորի աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում գործընկերների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողություն
- ✓ Ունենա որոշակի փոփոխվող իրավիճակներում առաջացած խնդիրներին մասնագիտական տիպային և այլընտրանքային լուծումներ առաջարկելու կարողություն
- ✓ Դրսևորի մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը համադրելու և ամբողջության մեջ դիտարկելու, ինչպես նաև քաղաքացիական գիտակցություն ցուցաբերելու կարողություն
- ✓ Ունենա մասնագիտական գործունեության գործառնությունները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերին համապատասխան իրականացնելու հմտություններ
- ✓ Ցուցաբերի իր և աշխատակիցների (առկայության դեպքում) մասնագիտական կարիքները գնահատելու և դրանց կարգավորման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելու կարողություն
- ✓ Ունենա մասնագիտական կարողությունների պարբերաբար կատարելագործման ձգտում և ինքնուսուցման կարողություն
- ✓ Ցուցաբերի մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի անհրաժեշտ տեղեկատվություն փնտրելու, դրանցից օգտվելու և դրանք նպատակային օգտագործելու կամ փոխանցելու կարողություն
- ✓ Ունենա աշխատակիցների (առկայության դեպքում) աշխատանքները կազմակերպելու կամ գործընկերային հարաբերությունները (լիազորության դեպքում) ըստ կարողությունների և մասնագիտացման համակարգելու հմտություններ
- ✓ Ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ցուցաբերի ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողություն

Առանցքային հմտություններից պետք է ունենա

✓ Հաղորդակցման հմտություններ

Ներկայացնի հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացմա Կիրառի ուղղակի և անուղղակի հաղորդակցման ձևերը

- Տիրապետի Համակարգչային օպերատորական գործի հիմունքներին Տիրապետի տեքստերի խմբագրմանը և ֆորմատավորմանը
- Տիրապետի աղյուսակների պատրաստմանը և խմբագրմանը
- Կատարի գրաֆիկական խմբագրում և նկարագարում
- Կատարի ցուցադրության կազմակերպում արդի համակարգչային ծրագրերով
- Կարողանա աշխատել համացանցում

✓ Ունենա ձեռներեցության համապատասխան հմտություններ

- Ներկայացնի հիմնավորված բիզնես-գաղափարի ձևավորման գործընթացը Ներկայացնի կազմակերպության ստեղծման և գրանցման կարգը, կառավարման գործընթացը
 - Կատարի շուկայի հետազոտման և գնահատման գործողություններ
 - Բնութագրի կազմակերպության ռեսուրսները և գնահատի օգտագործման արդյունավետությունը
 - Կատարի ծախսերի հաշվարկ, ձևավորի ապրանքի /ծառայության/ գինը
 - Կարողանա մշակել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագիր
 - Կարողանա հաշվել հարկեր, տուրքեր, կազմել ֆինանսական հաշվետվություններ
- ✓ Տիրապետի աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոններին , ցուցաբերի առաջին օգնություն

✓

- Կազմակերպել աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
- Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ

4. «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտական ծրագրի ակնկալվող կրթության վերջնարդյունքների և այն ձևավորող առարկայացանկի համապատասխանությունն ու կապը (տե՛ս Հավելված 2 (քարտեզագրում)):

5. «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությամբ կրթական ծրագրի դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդները «Վեննի դիագրամ», դասախոսություն, «Փոփոխված դասախոսություն», «Ընդհատված ընթերցանություն», «Պրիզմա», «Քառաբաժան», «Հեղինակի աթոռ», «T –աձև աղյուսակ», «Երեք բանալի մի կողպեք», «Ելքի

քարտեր», «Հինգ թույլանոց շարադրանք», «Կմախք», բանավոր անհատական հարցում, ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում, հայտորոշիչ գնահատում, ձևավորող գնահատում, համագործակցային (խմբային) կամ փոխներգործուն տեխնոլոգիաների կիրառմամբ բանավոր հարցում, թեսթային աշխատանք, սահիկահանդես, խմբային և անհատական աշխատանք, իրավիճակային խնդիրներ:

«Ատամնատեխնիկական գործ» կրթական ծրագրի յուրացումն ու գնահատումը կանոնակարգվում է ՄՈՒՀ-ում գործող հետևյալ փաստաթղթերով՝

- Կարգ Հյուսիսային համալսարանի բժշկական քոլեջի ուսանողների գիտելիքների գնահատման: /կցել/
- Կարգ Հյուսիսային համալսարանի բժշկական քոլեջի ուսանողների գիտելիքների ստուգման արդյունքների բողոքարկման կարգ: /կցել/

6. «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությամբ կրթական ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները /մարդկային, /տեղեկատվական/, նյութատեխնիկական, ուսումնամեթոդական, ֆինանսական/:

6.1 /պրոֆեսորադասախոսական կազմ

Տարածաշրջանային և միջազգային հարափոփոխ կրթական համակարգում և աշխատաշուկայում ինտեգրումը, այսօր պահանջում են այնպիսի մասնագետներ, որոնք կարող են պահպանել իրենց մրցունակությունը ժամանակի մարտահրավերներին համապատասխան ցուցաբերելով ինքնակրթվելու և կատարելագործվելու կարողություն

Ի թիվս կրթության ավանդական պահանջների ու ՝ ՄՈՒՀ-ի ռազմավարական առանցքային նպատակներից է համարվում նաև սովորողների մեջ քննադատական և վերլուծական մտածողություն, միջանձնային հաղորդակցական հմտություններ, ապագա մասնագիտության նկատմամբ ստեղծագործական մոտեցումներ ձևավորելու և այլ պահանջներ, ինչից էլ բխում են դասախոսների մասնագիտական նորարարությունների տիրապետման և զարգացման առաջնահերթությունները:

«Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրերի իրականացումը պետք է ապահովի մանկավարժական այնպիսի կադրերով, որոնք աչքի են ընկնում այսօրինակ գիտելիքներով, կարողություններով և հմտություններով հետևյալ ոլորտներում.

Մասնագիտական՝

- առարկայական չափորոշիչների ու ծրագրերի իմացություն,
- ունեն առարկաների դասընթացների դասավանդման /մեթոդաբանություն/ ուղղվածությանը համապատասխանող բազային կրթություն և/կամ համապատասխան առարկայի խորացված իմացություն՝ գիտելիքներ, կարողություններ, հմտություններ,
- առարկայի շրջանակներում գիտության նորարարություններին տեղեկացվածություն,

Անձնային՝

- տարբեր իրավիճակներում ինքնադրսևորվելու և ինքնակառավարվելու կարողություն,
- ուսումնական գործընթացում հնարավոր խնդրահարույց իրավիճակները հարթելու կարողություն,
- ուսումնառողների մոտ սեփական գործունեության նկատմամբ պատասխանատվության, և միջանձնային շփման ընթացքում էթիկայի /դեոնթոլոգիայի նորմեր ձևավորելու կարողություն,
- ունենա հաղորդակցական բարձր մշակույթ,
- ուսումնառողների ներուժի գնահատում,

Մանկավարժական`

- մանկավարժական նորագույն տեխնոլոգիաների իմացություն և կիրառում,
- գործող օրենսդրական նորմերի և իրավական ակտերի իմացություն (ՀՀ Սահմանադրություն, Աշխատանքային օրենսգիրք, ՀՀ օրենքը կրթության մասին, ՀՀ օրենքը միջնակարգ կրթության մասին, ՀՀ օրենքը նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) եվ միջին մասնագիտական կրթության մասին օրենք և այլն)
- ուսանողների քննադատական մտածողության զարգացում,
- առարկայի շրջանակում ուսումնառողների վերլուծելու կարողության զարգացում,
- դասապրոցեսը սովորողների տարիքային և հոգեբանական առանձնահատկություններին համապատասխան կառուցելու կարողություն,
- սովորողների միջև միջանձնային և խմբային փոխհամագործակցությունը խթանելու կարողություն, ինչպես լսարանային, այնպես էլ արտալսարանային գործունեություն իրականացնելիս, մանկավարժական տարբեր մեթոդների, հնարների, եղանակների համադրում,
- սովորողների ուսուցողական-ճանաչողական գործունեության խթանում,
- ուսումնառողների շրջանում սովորելու կայուն դրդապատճառների ձևավորում և խթանում:

Կազմակերպչական`

- բանավեճեր, քննարկումներ կազմակերպելու կարողություն,
- ուսանողների ակտիվությունը խթանելու կարողություն
- լաբորատոր աշխատանքներ, անհատական խորհրդատվություն, կուրսային աշխատանքներ, արտադրական պրակտիկա ղեկավարելու կարողություն:

Հաղորդակցական`

- խոսքի բարձր մշակույթի դրսևորում, ինչպես նաև խոսքի կատարելագործման ձգտում,
- միջանձնային հարաբերությունների պայմանական մեխանիզմների ձևավորում դասախոսի կողմից` հստակ մշակված խոսք, պահանջների և առաջադրանքների հստակ ձևակերպում, հիմնադրույթների հակիրճ ձևակերպում,

- համակարգչային գրագիտություն, համացանցից օգտվելու կարողություն,
- օտար լեզուների իմացություն,
- օտար լեզուներով մասնագիտական գրականությունից օգտվելու կարողություն:

6.2 Մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսումնամեթոդական ապահովվածությունը

Պարտադիր պահանջ է անհրաժեշտ ուսումնամեթոդական բազայի ստեղծումը, որի շրջանցման դեպքում հնարավոր չէ ապահովել բարձրորակ մասնագետի պատրաստումը: Այն ենթադրում է գրադարանային ֆոնդերի համալրում բոլոր դասընթացների համար մասնագիտական գրականությամբ, ուսումնամեթոդական փաթեթներով: Քոլեջը պետք է համալրվի դասախոսների աշխատանքային թղթապանակներով, որոնցում գետեղված կլինեն դասընթացի համար անհաժեշտ ամենակարևոր նյութերը:

6.3 Մասնագիտության կրթական ծրագրի նյութատեխնիկական ապահովվածությունը

Քոլեջը պետք է ապահովված լինի դասընթացների տարբեր բաղադրիչների արդյունավետությունը ապահովելու համար պահանջվող նյութատեխնիկական անհրաժեշտ բազայով: ՄԿԾ-ի ուսուցման մեթոդաբանության մեջ գերակշիռ մաս են կազմում համագործակցային մեթոդները, իսկ սա ենթադրում է, որ լսարանների կահավորածությունը պետք է համապատասխանի այդ մեթոդներով դասի իրականացման պահանջներին: Նույն մեթոդաբանության մեջ առանձնահատուկ տեղ են գրավում նաև ցուցադրությունն ու ինտերկտիվ դասախոսությունները, ինչը ենթադրում է լսարանների հագեցվածություն պրոեկտորներով, ինտերակտիվ գրատախտակներով և համացանցին ու էլեկտրոնային գրադարանների ցանցին միացված համակարգիչներով:

7. «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման ընթացքում ուսումնական պրոցեսի բովանդակությունը և կազմակերպումը կարգավորող փաստաթղթերը՝

- Ուսումնական պրոցեսի ժամանակացույց
- Դասընթացների առարկայական ծրագրեր
- Մոդուլային ծրագրեր

7.1 Ուսումնական պլան /ուսումնական պլանում ընդգրկված առարկայացանկի ընտրության տրամաբանությունն ու սկզբունքները: Ուսումնական պրոցեսի ժամանակացույց

Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը հիմք է ծառայում ուսուցման կազմակերպման համար: Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը ներկայացված է ուսումնական պլանում: /կցել/

7.2 Դասընթացների առարկայական և մոդուլային ծրագրեր

Դասընթացների առարկայական ծրագրերը մշակելիս հաշվի է առնվել դասընթացի վերջնարդյունքների համապատասխանությունը մասնագիտության կրթական ծրագրի ակնկալվող վերջնարդյունքներին: Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները սահմանելիս,

ինչպես նաև գնահատելիս հաշվի են առնվել Բ.Բլումի կողմից առաջարկված հարցերի բուրգի վեց մակարդակները: Դասընթացների առարկայական ծրագրերը ներառում են՝

- կրթական արդյունքներին միտված դասավանդման, ուսումնառության, գնահատման մեթոդները,
- դասընթացի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները,
- գնահատումը և կատարման չափանիշները,
- թեմատիկայանը,
- քննական հարցաշարը
- բանավոր և գրավոր հարցման հարցաթերթիկների օրինակներ,
- հանձնարարվող պարտադիր և լրացուցիչ գրականության ցանկը:

Ուսումնական պլան /ուսումնական պլանում ընդգրկված առարկայացանկի ընտրության տրամաբանությունն ու սկզբունքները՝ Ուսումնական պլանը բաղկացած է ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցից, ընդհանուր հումանիտար, սոցիալտնտեսագիտական եվ ընդհանուր բնագիտական, առանցքային հմտություններ, ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական դասընթացներից, դասավանդվող առարկաների ծավալից, ըստ կիսամյակների՝ դրանց բաշխումից, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներից, պետական ավարտական ատեստավորումից:

8. Պրակտիկաները

8.1 Պրակտիկաների ծրագրերը

Պրակտիկան ծրագրված և նպատակաուղղված գործընթաց է, որի նպատակն է ուսանողների մասնագիտական որակների և ունակությունների զարգացումը, պրակտիկ գիտելիքների ձեռքբերումը, տեսական գիտելիքների խորացումը, ստեղծագործական հնարավորությունների ընդլայնումը: Ընդ որում, պրակտիկայի ընթացքում ստուգվում են ուսանողների ոչ միայն մասնագիտական հմտությունները/սիմուլյացիոն հմտություններ/, այլև առարկաների իմացությունը, գրագիտության աստիճանը: Այսինքն՝ պրակտիկայի ընթացքում միավորվում են ուսանողի իմացական կարողություններն ու գործնական հմտությունները:

Պրակտիկան բաժանվում է երեք փուլի՝ ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական: Դա ուսանողներին հնարավորություն է տալիս դեռ ուսումնառության ընթացքում ակտիվորեն մասնակցել ատամնատեխնիկական լաբորատորիաների գործունեությանը և ապահովել մասնագիտական առաջընթացը: Պրակտիկայի տեղերի բաշխումը, ինչպես նաև ղեկավարումը իրականացնում է քոլեջը: Ուսումնական պրակտիկայի նպատակն է՝

Ուսանողների կողմից մ/մ կրթության բոլոր տեսակի մասնագիտական գործունեության համակողմանի զարգացում.

- ընդհանուր և մասնագիտական կարողությունների ձևավորում.
- մասնագիտության մեջ գործնական աշխատանքի անհրաժեշտ հմտությունների և փորձի ձեռքբերում

Պրակտիկայի ծրագիրը յուրացնելու արդյունքում ուսանողը պետք է ձեռք բերի՝

- անհրաժեշտ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ
- գործնական աշխատանքի կարողություն և փորձ՝ մասնագիտական էթիկայի և դեօնթոլոգիայի սկզբունքներին համապատասխան սեփական գործունեությունը կազմակերպելու :
- Թիմում աշխատելու, գործընկերների հետ արդյունավետ շփվելու կարողություն ձևավորելու համար անհրաժեշտ հմտություններ:
- իրենց ապագա մասնագիտության էության և սոցիալական նշանակության ըմբռնումը:

Պրակտիկայի բոլոր փուլերը պարտադիր են բոլոր ուսանողների համար:

Պրակտիկայի ժամկետներն ու ձևերը ամրագրված են ուսումնական պլանում, իսկ նրա կազմակերպմանն ու բովանդակությանն առնչվող հարցերը մանրամասն ներառված են պրակտիկայի ծրագրերում: Պրակտիկայի ծրագրերը ներառում են պրակտիկայի ղեկավարմանը, պրակտիկանտի իրավունքներին ու պարտականություններին վերաբերող նկարագրությունները, պրակտիկայի արդյունքում նախատեսվող ելքային արդյունքների նկարագրությունները, պրակտիկայի հաշվետվության ձևը, արդյունքների ամփոփումը և ուսանողների գնահատումն ու կատարման չափանիշները:

Պրակտիկայի ընթացքում պրակտիկանտը ձեռք է բերում հետևյալ մասնագիտական հմտությունները.

- Ատամնատեխնիկական աշխատատեղի կառուցվածքի (աշխատատեղի կազմակերպում, հաշվի առնելով աշխատանքի անվտանգության, արտադրական սանիտարիայի և արտահագուստի, ինֆեկցիոն /վարակիչ/ և հակահիդեհային անվտանգության սահմանված չափանիշները)
- Ընթացիկ և առաջիկա աշխատանքի կատարման համար կարիքների գնահատում ,
- Անհրաժեշտ սարքավորումների, գործիքների և նյութերի ընտրություն, համապատասխան աշխատանքային ռեժիմի կարգավորում
- Գամիկներ, ներդիրների պատրաստման տեխնիկան և ծայրատային ատամների պատրաստում
- Մետաղական և պլաստմասե և մետաղապլաստմասե պսակների պատրաստում
- Զոդովի և ամբողջաձույլ կամրջաձև պրոթեզների պատրաստում
- կամրջաձև պրոթեզների պատրաստման տեխնիկան (պլաստմասե մետաղապլաստմասե կամրջաձև պրոթեզների պատրաստում)
- մետաղկերամիկական կոնստրուկցիաների պատրաստման տեխնիկան, (մետաղակերամիկական պսակների, կամրջաձև պրոթեզների ցիրկոնային գամիկների և կերամիկական երեսպատմամբ ցիրոնային պսակների, կամրջաձև պրոթեզների մասին տեղեկատվության տրամադրում)
- մասնակի շարժական թիթեղային պրոթեզների պատրաստման տեխնիկան (մասնակի թիթեղային ատամնապրոթեզների պատրաստում, մասնակի անատամության (ադենտիայի) դեպքում)

- լրիվ շարժական թիթեղային պրոթեզների պատրաստման տեխնիկան (լրիվ շարժական ատամնապրոթեզների պատրաստում լրիվ անատամության (ադենտիայի) դեպքում)
- Շարժական թիթեղային ատամնապրոթեզների վերանորոգման իրականացում
- Իմպլանտ ատամնապրոթեզների պատրաստում
- բյուգելային պրոթեզների պատրաստման տեխնիկա, ձուլման գործ (պատրաստել բյուգելային պրոթեզներ կլամերային համակարգի ֆիքսացիայով , բյուգելային պրոթեզների մետաղահենքի ձուլում),
- Ատաչմենթների մասին տեղեկատվության տրամադրում
- Զուգահեռաչափում , պոլիմերիզացիա
- Արհեստական ատամների ընտրություն և շարվածք
- Օրթոդոնտիկ ապարատների պատրաստման տեխնիկան , (օրթոդոնտիկ ապարատների հիմնական բաղադրիչների պատրաստում)
- Ըստ ստացված դրոշմի՝ շարժական օրթոդոնտիկ ապարատների պատրաստում
- Դիմաձևոտային պրոթեզների հիմնական տեսակների պատրաստում՝ տրամադրված դրոշմին համապատասխան
- Օբտուրատորների պատրաստում՝ տրամադրված դրոշմին համապատասխան
- Նախապես պատրաստված հրակայուն մոդելի վրա ձուլաձողային համակարգի ստեղծում
- Ստեղծված ձուլաձողային համակարգի հիմքի վրա կադապարի պատրաստում, դետալի ձուլում

9. Ամփոփիչ ատեստավորում:

Ավարտական ատեստավորումն անց է կացվում ամփոփիչ պետական ատեստավորման քննության միջոցով: Պետական ամփոփիչ ատեստավորումը անց է կացվում առանձին մոդուլներից քննության կամ համալիր / միջմոդուլային / քննության ձևով:

Ամփոփիչ ատեստավորումը թույլ է տալիս ստուգել շրջանավարտի կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը չափորոշչով «Ատամնատեխնիկական գործ» մասնագիտության «Ատամնատեխնիկ » որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին: Քննական գործընթացը ապահովվում է ըստ համապատասխան կարգի՝

«Հյուսիսային համալսարանի բժշկական քոլեջի ուսանողների գիտելիքների ընթացիկ, ամփոփիչ ստուգման, գնահատման»:

Ուսումնառության արդյունքները /վերջնարդյունքներ/			Դասավանդման մեթոդները	Ուսումնառության մեթոդները	Գնահատման մեթոդները
ՈւԱ 1	Գիտելիքներ	Կյուրացնի ընդհանուր զարգացում ապահովող գիտելիքներ	Խոսքային մեթոդներ (դասախոսություն, զրույց) և զննական մեթոդներ,գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Վերարտադրողական մեթոդներ, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Բանավոր անհատական հարցում, ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում, հայտորոշիչ գնահատում, ձևավորող գնահատում, գիտելիքների բուրգ, թեմատիկ ստուգողական աշխատանք
ՈւԱ 2		Կյուրացնի մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքներ	Խոսքային մեթոդներ (դասախոսություն, զրույց) և զննական մեթոդներ,գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Վերարտադրողական մեթոդներ, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Բանավոր անհատական հարցում, ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում, հայտորոշիչ գնահատում, ձևավորող գնահատում, գիտելիքների բուրգ, թեմատիկ ստուգողական աշխատանք , թեմատիկ ստուգողական աշխատանք
ՈւԱ 3		Կյուրացնի առանցքային հմտություններից հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման ժամանակ, կյուրացնի համակարգչային /համակարգչային օպերատորական գործի հիմունքները/ տեխնիկայի և օպերացիոն համակարգը, կյուրացնի բիզնես պլան և գործողությունների ծրագրերին Կյուրացնի առաջին օգնություն ցուցաբերելու հմտությունները	Խոսքային մեթոդներ (դասախոսություն, զրույց) և զննական մեթոդներ,գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Վերարտադրողական մեթոդներ, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Բանավոր անհատական հարցում, ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում, հայտորոշիչ գնահատում, ձևավորող գնահատում, գիտելիքների բուրգ, թեմատիկ ստուգողական աշխատանք , թեմատիկ ստուգողական աշխատանք
ՈւԱ 4		Կյուրացնի գիտելիքներ մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները	Խոսքային մեթոդներ (դասախոսություն, զրույց) և զննական մեթոդներ,գործնական աշխատանքի մեթոդ,	Վերարտադրողական մեթոդներ, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի	Բանավոր անհատական հարցում, ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում, հայտորոշիչ գնահատում, ձևավորող գնահատում,

		կարգավորող օրենքների, անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթները, ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի վերաբերյալ, առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոնների վերաբերյալ, կյուրացնի առնվազն երկու օտար լեզուներ, կյուրացնի հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթը, կյուրացնի մասնագիտական գործունեության բնագավառի մակրոնտնտեսության և միկրոնտնտեսության օրենքները	ինտերակտիվ մեթոդներ	մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	գիտելիքների բուրգ, թեմատիկ ստուգողական աշխատանք
ՈւԱ 5		Կյուրացնի գիտելիքներ մարդու անատոմիայից, տարիքային հոգեբանության առանձնահատկությունները, կյուրացնի տեխնածին վթարների, բնական և այլ աղետների ժամանակ բնակչության պաշտպանության հիմնական մեթոդները	Խոսքային մեթոդներ (դասախոսություն, զրույց) և զննական մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Վերարտադրողական մեթոդներ, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Բանավոր անհատական հարցում, ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում, հայտորոշիչ գնահատում, ձևավորող գնահատում, գիտելիքների բուրգ, թեմատիկ ստուգողական աշխատանք , թեմատիկ ստուգողական աշխատանք
ՈւԱ 6	Կարողություններ	Կկարողանա ընդհանուր զարգացում ապահովող գիտելիքները կիրառել մասնագիտական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս	Խոսքային մեթոդներ (ինտերակտիվ դասախոսություն, զրույց, քննարկում,) և զննական մեթոդներ ,գործնական աշխատանքի մեթոդ,	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ բուրգերի շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ»,

			ինտերակտիվ մեթոդներ	մեթոդներ	«Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 7		կկարողանա կիրառել մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքները	Խոսքային մեթոդներ (ինտերակտիվ դասախոսություն, զրույց, քննարկում,) և զննական մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ ընկալանքի շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 8		Կկարողանա կիրառել առանցքային հմտություններից հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման ժամանակ, կկարողանա կիրառել համակարգչային տեխնիկան և օպերացիոն համակարգը, կկարողանա կիրառել բիզնես պլան և գործողությունների ծրագրերը կկարողանա ցուցաբերել առաջին օգնություն	Խոսքային մեթոդներ (ինտերակտիվ դասախոսություն, զրույց, քննարկում,) և զննական մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ ընկալանքի շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 9		Կկարողանա կիրառել մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքները մարդկային փոխհարաբերության ժամանակ կիրառել.անձի և	Խոսքային մեթոդներ (ինտերակտիվ դասախոսություն, զրույց, քննարկում,) և զննական մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ,	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ ընկալանքի շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի

		հասարակության զարգացման օրինաչափությունները, հասարակության սոցիալական կառուցվածքը, ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի մասին գիտելիքները, կկարողանա կիրառել առողջ կենսակերպ վարելու կանոնները, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոնները, կկարողանա կիրառել առնվազն երկու օտար լեզու, կկարողանա կիրառել հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթը, կկարողանա կիրառել մասնագիտական գործունեության բնագավառի մակրոնտնեստության և միկրոնտնեստության օրենքները	ինտերակտիվ մեթոդներ		կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 10		Կկարողանա կիրառել գիտելիքներ մարդու անատոմիայից, տարիքային հոգեբանության առանձնահատկությունները , կկարողանա կիրառել գիտելիքներ տեխնաձին վթարների, բնական և այլ աղետների ժամանակ բնակչության պաշտպանության հիմնական մեթոդները	Խոսքային մեթոդներ (ինտերակտիվ դասախոսություն, զրույց, քննարկում,) և զննական մեթոդներ ,գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ բույեանոց շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «ո –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 11	Հմտություններ	Կտիրապետի ընդհանուր զարգացում ապահովող գիտելիքների հաղորդման հմտություններին	Խոսքային մեթոդներ (ինտերակտիվ դասախոսություն, զրույց, քննարկում,) և զննական մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ,	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ բույեանոց շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ»,

			ինտերակտիվ մեթոդներ	մեթոդներ	«Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 12		Կտիրապետի մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքների հմտություններին	Խոսքային մեթոդներ (ինտերակտիվ դասախոսություն, զրույց, քննարկում,) և զննական մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ, գործնական աշխատանքի մեթոդ, ինտերակտիվ մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ ըոպեանոց շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 13		Կտիրապետի առանցքային հմտություններից. հաղորդակցությանը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման ժամանակ, կտիրապետի համակարգչային տեխնիկան և օպերացիոն համակարգին, կտիրապետի բիզնես պլանին և գործողությունների ծրագրերին ,կտիրապետի առաջին օգնություն ցուցաբերելու հմտություններին	Ինտերակտիվ դասախոսություն զրույց, քննարկում, ուսումնական բանավեճ և զննական մեթոդներ	Գործնական մեթոդներ ,ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ ըոպեանոց շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն
ՈւԱ 14		Կտիրապետի մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքները անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափություններին, հասարակության սոցիալական	Ինտերակտիվ դասախոսություն զրույց, քննարկում, ուսումնական բանավեճ և զննական մեթոդներ	Գործնական մեթոդներ ,ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ ըոպեանոց շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «m –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն

		կառուցվածքին, ազգային և համաշխարհային պատմությանն և մշակույթին, կտիրապետի առողջ կենսակերպ վարելու կանոններին, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին, կտիրապետի առնվազն երկու օտար լեզուների, հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթին, կտիրապետի մասնագիտական գործունեության բնագավառի մակրոնոտետեսության և միկրոնոտետեսության օրենքներին			
ՈւԱ 15		Կտիրապետի գիտելիքների մարդու անատոմիայից, տարիքային հոգեբանության առանձնահատկություններին , կտիրապետի գիտելիքների սեխնածին վթարների, բնական և այլ աղետների ժամանակ բնակչության պաշտպանության հիմնական մեթոդներին	Ինտերակտիվ դասախոսություն զրույց, քննարկում, ուսումնական բանավեճ և զննական մեթոդներ	Գործնական մեթոդներ ,ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդներ	Խմբային և անհատական աշխատանք, ինքնուրույն աշխատանքի, թեստերի գնահատում, «Հինգ բույեանոց շարադրանք», «Կմախք», «Վեննի դիագրամ», «Քառաբաժան» «Հեղինակի աթոռ» «ռ –աձև աղյուսակ» «Երեք բանալի մի կողպեք» «Ելքի քարտեր» և այլն

Հավելված 2

ՄԿԾ-ով նախատեսված դասընթացների և ուսումնառության ակնկալվող արդյունքների (ՈւՍ) համապատասխանությունը /քարտեզագրում/ (անհրաժեշտության դեպքում ավելացնել տողերը և սյուները)																
	Ուսումնառության արդյունքները /վերջնարդյունքներ/ Դասընթացի անվանումը /առարկայացանկ/	ՈւՍ 1	ՈւՍ 2	ՈւՍ 3	ՈւՍ 4	ՈւՍ 5	ՈւՍ 6	ՈւՍ 7	ՈւՍ 8	ՈւՍ 9	ՈւՍ 10	ՈւՍ 11	ՈւՍ 12	ՈւՍ 13	ՈւՍ 14	ՈւՍ 15
		Գիտելիքներ					Կարողություններ					Հմտություններ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ	v			v	v	v			v	v	v			v	v
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ	v			v		v			v		v			v	
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ	v			v		v			v		v			v	
4.	Իրավունքի հիմունքներ	v			v		v			v		v			v	
5.	Պատմություն	v			v		v			v		v			v	
6.	Ռուսաց լեզու	v			v		v			v		v			v	
7.	Օտար լեզու	v			v		v			v		v			v	
8.	Ֆիզկուլտուրա	v			v		v			v		v			v	
9.	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ	v			v	v	v			v	v	v			v	v
10.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր	v			v	v	v			v	v	v			v	v
11.	Հաղորդակցություն	v	v	v		v	v	v	v		v	v	v	v		v
12.	Համակարգչային օպերատորություն Համակարգչային օպերատորական գործի հիմունքներ	v		v			v		v			v		v		

13.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն	v	v	v		v	v	v		v	v	v		v
14.	Ձեռներեցություն	v		v			v		v			v		v
15.	Մարդու ընդհանուր անատոմիա և ֆիզիոլոգիա	v	v			v	v			v	v	v		v
16.	Ատամնատեխնիկական նյութագիտություն	v	v	v			v	v	v			v	v	v
17.	Ստոմատոլոգիական հիվանդություններ	v	v	v		v	v	v				v	v	v
18.	Ատամների ընդհանուր անատոմիա, ֆրոնտալ ատամների մասնավոր անատոմիա	v	v	v		v	v	v				v	v	v
19.	Կողմնային ատամների մասնավոր անատոմիա, ատամնաշար, օկլյուզիա, կծվածք	v	v	v		v	v	v				v	v	v
20.	Կոմբինացված մոդելի և մոմե թասակների պատրաստման տեխնիկա, ձուլում	v	v	v			v	v	v			v	v	v
21.	Անշարժ պրոթեզներ, ներդիրների, ծայրատային ատամների պատրաստում	v	v	v			v	v	v			v	v	v
22.	Ամբողջաձույլ և պլաստմասե պսակների պատրաստման տեխնիկա	v	v	v			v	v	v			v	v	v
23.	Կոմբինացված պսակների պատրաստման տեխնիկա	v	v	v			v	v	v			v	v	v
24.	Ամբողջաձույլ և պլաստմասե կամրջաձև պրոթեզների պատրաստման տեխնիկա	v	v	v			v	v	v			v	v	v
25.	Կոմբինացված կամրջաձև պրոթեզների պատրաստման տեխնիկա	v	v	v			v	v	v			v	v	v
26.	Անատոմություն, լրիվ շարժական	v	v	v			v	v	v			v	v	v

	թիթեղային պրոթեզներ . առաջին և երկրորդ բուժայցեր															
27.	Լրիվ շարժական թիթեղային պրոթեզի պատրաստման տեխնիկա. երրորդ բուժայց	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
28.	Լրիվ շարժական թիթեղային պրոթեզ չորրորդ և հինգերորդ բուժայցեր ,միաձուռտ անատամություն	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
29.	Մասնակի թիթեղային պրոթեզներ, պատրաստման տեխնիկա առաջին և երկրորդ բուժայցեր	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
30.	Մասնակի թիթեղային պրոթեզ երրորդ, չորրորդ և հինգերորդ բուժայցեր	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
31.	Շարժական թիթեղային պրոթեզների վերանորոգում և վերահենքավորում	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
32.	Բյուզեղային պրոթեզ առաջին բուժայց	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
33.	Բյուզեղային պրոթեզ երկրորդ բուժայց	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
34.	Բյուզեղային պրոթեզ. երրորդ, չորրորդ և հինգերորդ բուժայցեր	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
35.	Օրթոդոնտիկ ապարատներ և պատրաստման տեխնիկա	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
36.	Դիմաձևոտային պրոթեզների պատրաստման տեխնիկա	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
37.	Ձուլման գործ	v	v	v			v	v	v			v	v	v		
38.	Տարիքային հոգեբանություն	v	v	v		v	v	v	v			v	v	v		v

